Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.
Nr. 3 Kraków, Lipiec — wrzesień 1933 r. Rok VII.

PRZEWODNIK MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

Okólnik Związku kat. Stowarzyszeń Młodzieży żeńskiej archidiec. krakowskiej

Adres: Kraków, ul. Straszewskiego 18
Nr. konta P. K. O. 405.996
Nr. telefonu . . . 138-94.

PRENUMERATA
rocznie . . . . . 5 — zł.
dla Stow. związkow. 2.50 „

Wydawca: Sekretarjat Związku — Redaktor odpowiedzialny Ks. Mateusz Zdebski

Konferencje okręgowe.

Z rokiem bieżącym rozpoczął Związek pracę w okręgach przez tak zwane konferencje okręgowe, dwa razy w roku urządzane, jesienne i wiosenne. Konferencje jesienne obejmować będą czas od 1. IX. do 31. I., a wiosenne od 1 lutego do 31 sierpnia. Celem konferencyj będzie podawanie programu pracy na okres półroczny i kontrolowanie pracy już dokonanej. W ten sposób SMP. będą wiedziały, jak pracować, a Związek pozostawał będzie w bezpośredniej łączności z pracą SMP. Obecnie rozpoczynamy okres konferencyj jesiennych. Okręg krakowski już ją miał. Inne okręgi zostaną powiadomione o terminie ich konferencyj. Należy pamiętać, aby przesłane przez Sekretarjat kwestjonarjusze wypełnić dokładnie i przywozić je na konferencję. Kwestjonarjusz będzie zawierał termin, za który winien być wypełniony.

Nadto przypominamy druhnom prezeskom, że na każdą konferencję muszą przywieźć ze sobą protokół z poprzedniej konferencji. Każde Stowarzyszenie, zawiadomione o konferencji, obowiązane jest bezwarunkowo wysłać na nią prezeskę i sekretarkę lub ich zastępczynie. Inni członkowie Wydziału mogą też przybyć. Gdyby przypadkiem nikt ze Stowarzyszenia nie mógł przybyć na konferencję, należy o tem wcześniej zawiadomić Sekretarjat w Krakowie. W niniejszym numerze Okólnika podajemy zestawienie okręgów, które prosimy dobrze przeczytać, ponieważ uległy zmianie od roku ubiegłego.

Podział S. M. P. Ż. na okręgi.

Wobec życzeń wielu Stowarzyszeń wprowadzone okręgi uległy pewnym zmianom terytorjalnym, które obecnie przedstawiać się będą następująco:

I. Okręg bialski: Bestwina, Biała, Buczkowice, Bulowice, Godziszki, Kęty, Kobiernice, Komorowice, Międzybrodzie Bialskie, Mikuszowice, Szczyrk, Wilkowice (12).

II. Okręg bolechowicki: Bolechowice, Brzezie, Kobylany, Nawojowa Góra, Rudawa, Siedlec, Tenczynek, Zabierzów, Zelków (9).

III. Okręg chrzanowski: Babice, Balin, Byczyna, Chrzanów, Jankowice, Jaworzno, Jeleń, Kościelec, Krystynów, Kwaczała, Lgota, Libiąż Wielki, Mętków, Pogorzyce, Poręba Żegoty, Trzebinia, Zagórze (17).

IV. Okręg jordanowski: Bystra, Jordanów, Łętownia, Naprawa, Osielec, Sidzina Dolna, Sidzina Górna, Skomielna Czarna, Wysoka, Zarębki (10).

V. Okręg kalwaryjski: Brody, Izdebnik, Kalwarja, Kopytkówka, Lanckorona, Leńcze, Marcyporęba, Przytkowice, Skawinki, Stanisław Dolny, Stanisław Górny, Stronie, Stryszów, Zakrzów, Zebrzydowice (15).

VI. Okręg krakowski: Bieńczyce, Bieżanów, Bronowice, Kossocice, Kraków-Dębniki, Kraków-Dąbie, Kraków-Julitki, Kraków-Kazimierz, Kraków-św. Kinga, Kraków-Płaszów, Kraków-Podgórze, Kraków-Prądnik Biały, Kraków-Prądnik Czerwony, Kraków-Śródmieście, Mogiła, Podstolice, Prokocim, Siercza, Świątniki Górne, Tonie, Wieliczka, Wola Duchacka, Wrząsowice (23).

VII. Okręg lisiecki: Aleksandrowice, Cholerzyn, Czernichów, Czułów, Jeziorzany, Kaszów, Liszki, Mników, Morawica, Nowa Wieś Szlach., Rączka, Rybna (12).

VIII. Okręg luborzycki: Biórków, Grębałów, Luborzyca, Skrzeszowice, Wilków, Wronin (6).

IX. Okręg makowski: Grzechynia, Maków, Skawica, Wełcza, Wilczna, Zawoja, Żarnówka (7).

X. Okręg mszański: Bielanka, Mszana Dolna, Niedźwiedź, Ponice, Raba Wyżna, Rabka, Rokiciny, Sieniawa, Skomielna Biała, Spytkowice ad Chabówka, Węglówka, Wiśniowa (12).

XI. Okręg myślenicki: Biertowice, Dobczyce, Droginia, Harbutowice, Jasienica, Jawornik, Krzyszkowice, Myślenice, Pcim, Rudnik, Stróża, Sułkowice (12).

XII. Okręg niepołomicki: Brzezie, Gdów, Grodkowice, Niegowić, Niepołomice, Podłęże, Staniątki, Wieniec, Wola Batorska (9).

XIII. Okręg nowotarski: Bańska Dolna, Bańska Górna, Kościelisko, Poronin, Skrzypne, Szaflary, Zakopane, Ząb (8).

XIV. Okręg orawski: Chochołów, Czarny Dunajec, Koniówka, Odrowąż, Podczerwone, Stare Bystre, Witów, Wróblówka (8).

XV. Okręg skawiński: Krzęcin, Mogilany, Polanka Haller, Radziszów, Skawina, Wola Radziszowska (6).

XVI. Okręg spiski: Białka Tatrzańska, Brzegi, Bukowina, Jurgów, Łapsze Niżne, Maniowy, Sromowce Wyżne, Trybsz, Waxmund (9).

XVII. Okręg suski: Błądzonka, Jaszczurowa, Koszarawa, Krzeszów, Kuków Dolny, Kurów, Lachowice, Las, Mucharz, Stryszawa, Sucha, Ślemień, Śleszowice, Tarnawa Dolna, Zembrzyce (15).

XVIII. Okręg wadowicki: Andrychów, Chocznia, Frydrychowice, Graboszyce, Inwałd, Jaroszowice, Klecza Górna, Przybradz, Radocza, Rzyki, Targanice, Tomice, Wadowice, Wieprz, Witanowice (15).

XIX. Okręg zatorski: Bachowice, Chełmek, Głębowice, Palczowice, Podolsze, Połanka Wielka, Przeciszów, Ryczów, Spytkowice ad Zator, Zator (10).

XX. Okręg żywiecki: Cięcina, Cisiec, Gilowice, Jeleśna, Juszczyna, Kamesznica, Łodygowice, Milówka, Moszczanica, Pietrzykowice, Radziechowy, Rychwałd, Sporysz, Ujsoły, Żywiec-Zabłocie (15).

———o§o———

Przysposobienie rolnicze.

Zakończenie konkursów p. r. Wszystkie zespoły p. r. w naszych SMP. muszą w każdym temacie zakończyć swe prace konkursowe za rok bieżący do dnia 15 października. Plony należy zebrać koniecznie komisyjnie, to znaczy w obecności 2 członków zespołu lub 2 członków Sądu konkursowego. Z początkiem września rozesłaliśmy wszystkim zespołom formularze Nr. 2, które należy sumiennie wypełnić natychmiast po sprzątnięciu zbiorów i to w każdym temacie w 2 egzemplarzach. Jeden egzemplarz formularza prosimy przysłać do Sekretarjatu do dnia 18. października br. razem z dzienniczkami, a drugi egzemplarz zostawić w aktach Stowarzyszenia. Równocześnie przypominamy, że dzienniczki należy uzupełnić dokładnym obliczeniem opłacalności oraz podpisami świadków zbioru.

Zgłoszenia do konkursów p. r. na rok 1934. Nasza organizacja SMP. prowadzi dotąd konkursy p. r. ze wszystkich organizacyj najsolidniej, co nas powinno zachęcić do dalszych wysiłków. W roku najbliższym zamierzamy uczynić nowy krok naprzód w pracy p. r.: wprowadzić w konkursach uprawę jesienną. W tym celu rozesłaliśmy już w sierpniu do wszystkich SMP. formularze zgłoszeniowe, które trzeba natychmiast nam przysłać, o ile które Stowarzyszenie, chcące prowadzić u siebie p. r., dotychczas nam ich nie nadesłało. Po otrzymaniu tych formularzy przeszlemy poszczególnym zespołom instrukcję uprawy poletek w jesieni.

Konkursy prowadzić będziemy w roku 1934 na następujących zasadach: Zachowujemy 2 rodzaje zespołów, a mianowicie I i II stopnia sprawności. Zespół I stopnia sprawności a) liczy najmniej 9 uczestniczek, b) obiera sobie obowiązkowo jeden z nasępujących tetmatów: kukurydza, buraki pastewne, marchew past., ziemniaki, pomidory, cebula, kapusta, len. — Do tego stopnia należą te zespoły, których uczestniczki po raz pierwszy prowadzą p. r. Wolno jednak konkursistkom, już dawniej prowadzącym konkursy, należeć do zespołu I stopnia, byle warunki pod a) i b) były zachowane.

Zespół II stopnia stanowią te zespoły, które a) liczą uczestniczek najmniej 6, b) kończą w roku bieżącym zespołowo jeden z tematów przeznaczonych dla I stopnia, c) obierają sobie obowiązkowo na rok 1934 za temat konkursowy ogródek warzywny, lub kury lub 2 przynajmniej tematy, przeznaczone dla I stopnia.

Wszelkich materjałów do konkursów dostarcza tylko Związek. Przy prowadzeniu prac konkursowych należy trzymać się ściśle tylko instrukcyj pisemnych Związku lub ustnych instruktora związkowego!

Wielkość poletek obowiązuje następująca:

1) pod buraki, ziemniaki, len, marchew past., ogórki warz. 100 m. kw.
2) „ kukurydzę i kapustę . . . . 50 m. kw.
3) „ cebulę . . . . 25 m. kw.
4) „ pomidory . . . . 10 m. kw.

A gdzie kukurydza? Wśród tematów konkursowych, zgłoszonych przez zespoły SMPŻ na rok 1934, kukurydza znalazła się na szarym końcu; dlaczego? Czyżby druchny pogniewały się na nią za to, że ona rozbudziła wśród naszych SMP. i zapoczątkowała pracę p. r. i przez tyle lat dostarczała pożytecznego ziarna? Wszak od tego czasu nawet starsi nauczyli się ją uprawiać i z niej korzystać w gospodarstwie domowem. Wprawdzie w roku bieżącym kukurydza na ogół nie przyniosła pociechy swym zespołom, ale to przecież nie jej wina, tylko fatalnego roku; ma też wrogów zagorzałych we wronach i innym ptactwie polnym, które zna się na jej wartości odżywczej i chętnie ziarna kukurydzy wydziobuje, ale to znowu nie jej wina. Jak to rozważą druchny, to jeszcze zgłoszą zespoły kukurydzy na rok 1934, a ona im się stokrotnie odwdzięczy pięknym plonem. Prosimy więc o zgłaszanie dodatkowe zespołów kukurydzianych.

Kukurydza należy do zbóż okopowych, jest łatwa i tania w uprawie, a dla zwierząt domowych stanowi najlepszy pokarm z pomiędzy wszystkich zbóż; jest więc wysokowartościową karmą dla bydła, trzody chlewnej, koni, drobiu i owiec, a nawet ryb; przy opasie trzody chlewnej, gęsi, kaczek podnosi kukurydza jakość mięsa. O wartości kukurydzy w gospodarstwie domowem przepięknie pisze broszura pt.: „Kukurydza i jej użytkowanie", która jest do nabycia w Sekretarjacie. — Zgłaszajcie przeto zespoły kukurydziane!

———o§o———

Z życia Stowarzyszeń.

Krystynów. Mimo, iż S. M. P. Ż. w Krystynowie istnieje dopiero od 5-ciu miesięcy, to jednak za szczególną opieką Jego Patronki, Najśw. Marji Panny, bardzo dobrze się rozwija i w dniu dzisiejszym liczba jego druchen wynosi już 36.

W miesiącu maju, poświęconem czci Najśw. Marji Panny, SMPŻ. obchodziło „Święto Druchen" — dzień dla nich bardzo uroczysty. Święto to rozpoczęły Komunją św. o godzinie 7-ej rano, poczem zbiórka w nowo otwartem „Ognisku" o godz. 8.30, skąd nastąpił wymarsz do kościoła na mszę św., którą odprawił Przewielebny Ks. Lang z Krakowa. W czasie

mszy św., miejscowy ks. Kanonik Jan Para, w okolicznościowem kazaniu, przedstawił cel i ideały SMPŻ. — życząc nadal dobrego rozwoju.

Po mszy św. wszystkie druchny zebrały się w ogrodzie, gdzie po odczycie drch. Ireny Jastrzębskiej, o „Święcie Druchen", odśpiewały „Apel" oraz „Myśmy przyszłością Narodu".

Na zakończenie „Święta", dzięki inicjatywie ks. Proboszcza Czaplickiego z Trzebini i tamtejszego oddziału SMP., druchny z Krystynowa wzięły udział w wycieczce do Płock, dokąd po zbiórce o godz. 3-ciej, wyruszyły z muzyką z pod kopalni „Zbyszka". Tamże po majówce odbyło się krótkie przedstawienie w „Domu Ludowym", poprzedzone przedmową i deklamacją druchen z Krystynowa, poczem wyruszył znów pochód z muzyką i śpiewem do Trzebini, względnie Krystynowa. **a. n.**

———o§o———

Przeciszów. Pozwoliła Rada szkolna powiatowa z Wadowic urządzić w sali szkolnej w Przeciszowie akademję na rozpoczęcie jubileuszu 1.900 lat od Męki i Śmierci Chrystusowej. Zespół Młodzieży żeńskiej na to własnemi siłami nie mógłby się zdobyć. Lecz na czasy rozwoju Stowarzyszeń w Zatorszczyźnie zagrożonych ze strony osób, które im dotąd sprzyjały, Opatrzność Boża przysłała Siostry Zmartwychwstanki. Do nich to Młodzież żeńska garnie się po radę, naukę i pociechę i zawsze ją znajduje. A więc i Przeciszowianki w Ochronce zatorskiej otrzymały aż 17 udatnych dłuższych wierszy do wyboru dla deklamacji, by od niedzieli Palmowej aż do krzyża na Golgocie przedstawić historję Męki Chrystusowej w tych właśnie 17 utworach.

Z radością wielką młodzież żeńska uczyła się wierszy i śpiewów na próbach wobec p. Jana Makucha i Sióstr Zmartwychwstanek i w niedzielę Palmową w natłoczonej sali szkolnej przy objaśnieniach, udzielanych przed każdym wierszem wygłaszała je ku zadowoleniu publiczności miejscowej, a także druchen, które przybyły z Zatora, Palczowic i Podolsza.

Młodzież garnie się teraz liczniej do Stowarzyszeń katolickich, by w nich szukać obrony przed wrogami wiary świętej. **Przyjaciel.**

———o§o———

ROCZNICA SOBIESKIEGO.

We wrześniu roku bieżącego upłynęło 250 lat od wielkiego zwycięstwa, jakie król Jan III odniósł pod murami Wiednia nad dwukrotnie liczniejszemi wojskami tureckiemi.

Oceniając doniosłość tego zwycięstwa dla świata chrześcijańskiego i Europy, której losy, w razie przegranej, napewno potoczyłyby się innemi torami, postanowiła Polska godnie uczcić pamięć Króla-Zwycięscy organizując uroczyste obchody.

W uroczystościach tych weźmie udział cały naród, a w pierwszym rzędzie organizacje społeczne. Przypominamy więc naszym zarządom, aby zawczasu obmyśliły program obchodu swojego SMP. Można urządzić akademję, albo specjalne uroczyste zebranie, na które można ewent. zaprosić rodziców i gości.

Dla ułatwienia i należytego zorganizowania obchodu ku czci Sobieskiego wydała „Ostoja" dwie nowości: **Wieczornicę: „Przedmurze chrze-**

ścijaństwa" (zł. 2.—) i **sztukę teatralną: „Jak kto może"** (zł. 0.50), przeznaczoną dla zespołów żeńskich.

Na materjały zebrane w **„Przedmurzu chrześcijaństwa"** składają się piękne utwory (wykład, deklamacje, śpiewy, fragmenty sceniczne, żywe obrazy i t. p.) takich autorów, jak Zbierzchowski, Morcinek, Czeska-Mączyńska, Dynowska, Sabatowicz i wielu innych, znanych dobrze młodzieży bądź z książek, bądź z czasopism organizacyjnych, w których ich prace stale zamieszczamy.

„Jak kto może" jest jednoaktówką na role żeńskie, której treścią jest obchód ku czci Jana III, urządzony przez dziewczęta z SMP.

Sztuczka łatwa, propagandowa, nadająca się przedewszystkiem dla stowarzyszeń wiejskich, nie wymaga ani kostjumów ani dekoracyj.

Zamawiać należy w Związkach Młodzieży Polskiej.

Skład główny Sp. Akc. „Ostoja", Poznań, Pocztowa 15.

———o§o———

OGŁOSZENIA SEKRETARJATU.

Rekolekcje zamknięte. Podajemy do wiadomości, że z początkiem grudnia br. urządzają OO. Salwatorjanie w Trzebini rekolekcje zamknięte dla druchen SMP. Opłata całkowita wynosi 5.— zł. Rekolekcje zaczynają się dnia 4 grudnia, tj. w sobotę wieczorem, a kończą się 8 grudnia rano. Korzystajcie, drogie druchny, z tej sposobności jak najliczniej. Czy warto odbyć rekolekcje zapytajcie te koleżanki, które już je odprawiały, a napewne i wy weźmiecie udział w rekolekcjach. W drodze powrotnej przysługuje zniżka kolejowa 50%.

Nowość. W najbliższych dniach wyjdzie z druku w i e c z o r n i c a zastosowana do tegorocznego hasła, przez Najdost. Episkopat polski ustanowionego, pod tytułem „Bóg Panem naszym". Jest to doskonały zbiór materjałów na nadchodzące Święto Chrystusa Króla. Cena około 3.— zł. Powyższą wieczornicę polecamy gorąco naszym Stowarzyszeniom; zamówienia prosimy już kierować pod adresem Sekretarjatu, który po otrzymaniu wydawnictwa natychmiast wyszle zamówione egzemplarze do Stowarzyszeń.

Czytanki świąteczne. Sekretarjat posiada na składzie bardzo wartościowe materjały do pogadanek, czytanek i referatów na zebrania plenarne, które wydaje dobra prasa w Płocku. Polecamy je Wydziałom, bo treść ich bardzo dobra, cena niska (1 egz. 7 groszy), a pomoc dla Stowarzyszeń pozbawionych Patronatów nadzwyczajna. Obecnie mamy broszurki na następujące tematy aktualne: Rycerz chrześcijański, Walka z pogaństwem, Nasz Ojciec, Nasza przyszłość, Ojcze Nasz, Kto się w opiekę. Prosimy kierować zamówienia do Sekretarjatu.

Miła rocznica. W dniu 1. X. br. obchodzi Protektor naszego Związku, Najdost. Książę Metropolita, 40-tą rocznicę Swych święceń kapłańskich. Niektóre SMPŻ. nadesłały do Sekretarjatu życzenia dla Najrzew. Arcypasterza. Cóż uczynimy dla Niego? Każde Stowarzyszenie we święto Chrystusa Króla przyjmie w intencji Najdost. Księcia Metropolity Komunię św. i doniesie nam o tem, a Sekretarjat poprosi o audencję, aby

przedstawić, jak młodzież z SMP. uczciła rocznicę święceń swego Protektora. Chyba ten plan spodoba się wszystkim druchnom.

Wyrównywać zaległości. Jeszcze bardzo wiele SMP. posiada zaległości pieniężne w Sekretarjacie. Znów apelujemy, aby zainteresowane SMP. starały się upłacać zaciągnięte długi bodaj ratami, skoro nie są w stanie odrazu. Sekretarjat idzie na rękę swym Stowarzyszeniam, ale niestety zmuszony jest upominać się o należytości, by praca w biurze nie stanęła. Druchny-skarbniczki, pamiętajcie o tem obowiązku.

Gazetki organizacyjne. Jesteśmy organizacją kulturalno-oświatową, a środkami są odczyty i gazetki własne przedewszystkiem, któremi, jakby arterjami, dopływa regularnie oświata do dusz druchen w całej Polsce. Gdzie tego zabraknie, tam życie kulturalno-oświatowe słabnie, a nawet zamiera. Dlatego naszą zdrową ambicją niech będzie prenumerować koniecznie własne gazetki, tj. „Młodą Polkę" i „Kierownika". Niektóre SMP. mają zaledwie 1—2 egzemplarze, a liczą członkiń 20—30! To musimy zmienić mimo trudności finansowych. Zatem do dzieła. Naszą zasadą jest, aby na każde dwie druchny w SMP. przypadała j e d n a przynajmniej „Młoda Polka", a na każde SMP. j e d e n przynajmniej „Kierownik". Cena pisemek jest tak niska, że swą taniością przechodzą wszystkie pisma w Polsce! A korzyści? chyba nie trzeba naszym druchenkom o tem pisać! Przeto wprowadźmy powyższą zasadę w czyn. — Adres „Młodej Polki" i „Kierownika": Poznań, Pocztowa 15.

———o§o———

NOWE WYNIKI
co do uprawy kukurydzy „Wczesna Bydgoska"

(Odbitka z „Poradnika Gospodarskiego").

W r. b. na wiosennym pokazie jarmarku nasiennictwa przy Wielkopolskiej Izbie Rolniczej w Poznaniu, powszechną uwagę zwracało zestawienie porównawcze uprawy kukurydzy w Wielkopolsce, jak i w województwach najmniej bodaj sprzyjających, jak nowogrodzkie, białostockie, wileńskie — z powiatów nawet skrajnie północnych. Nie było to żadne zestawienie martwograficzne, ale w oryginalnych okazach otrzymanych kaczanów.

W Wielkopolsce, jak wiemy, nabrano już do uprawy kukurydzy tamiejscowości. Okazy bywają dosyłane stamtąd od chwili jej wprowadzenia w Polsce. Okazy te stwierdzają raz jeszcze, że nie zawiedzie ona wysiłków, żeby wprowadzić tę okopową uprawę wszędzie, i że pójdzie ona wszędzie, gdzie idzie żyto i ziemniaki.

W Wielkopolsce, jak wiemy, nabrano już do uprawy kukurudzy takiego przekonania i tak ją cenią, że w ub. roku Wielkopolskie Towarzystwo Kółek Rolniczych zarządziło wprowadzenie obowiązkowych poletek informacyjno-instrukcyjnych przy wszystkich kółkach, mniej z kukurydzą obeznanych. Niemniej energicznie działa Inspektorat Osadniczy z ramienia Ministerstwa R. R. Nie omieszkał też przedstawić swoje piękne wyniki.

Zastanawiająca też była kukurydza z uprawy polowej, gdzie przed

6 laty dano obornik, a odtąd idzie rok po roku kukurydza po kukurydzy bez innego nawożenia, jak tylko powietrzem: nie działa nic, jak tylko samo okopywanie ziemi!

Mniej obeznani ze znaczeniem kukurydzy dziwić się mogli, że całemu temu „zestawieniu" wydzielono osobne miejsce. Warto sobie jednak uprzytomnić, znamienny referat ministerjalnego organu „Przemysł i Handel" (zeszyt 49/27). Tytuł był: „Reforma produkcji rolnej a uprawa kukukurydzy". Referat nie zawahał się stwierdzić, że jeśli uda się wyprowadzić i zaprowadzić odmianę kukurydzy, odpowiadającą przeciętnym warunkom Polski — będzie to równoznaczne z korzystną przebudową całego polskiego rolnictwa. Szerokie widnokręgi i daleko idące następstwa!

Zakwalifikowane przez Wielkopolską Izbę Rolniczą ziarno kukurydzy nabyć można w Państwowym Instytucie Nauk. Gospod. Wiejskiego w Bydgoszczy (wyczerpane) oraz w Maj. Karnówko p. Nakło.

Między innemi posiadają niezakwalifikowane ziarno majętności: Kopaszewo p. Jerka, Gola p. Gostyń oraz Czacz pow. Kościan.

Wracając do pokazu na jarmarku — imponujące wprost były kaczany od p. J. hr. Żółtowskiego, prezesa Związku Ziemian Wlkp., Czacz — Białcz p. Kościan, gdzie uprawa kukurydzy prowadzona od samego początku jej ukazania się od r. 1927, doszła w roku zeszłym do 100 mórg (25 ha, w r. b. prawie tyleż) z wynikiem w roku ubiegłym na jednym folwarku 55, na drugim 60 ctr. metr. z 1 ha!

Bardzo pożyteczne dla każdego rolnika sprawozdanie, a w niem dużo też spostrzeżeń z własnej praktyki, administracja majątku dała do „Poradnika Gospodarskiego" Nr. 43, r. 1932 (pozostała jeszcze niewielka ilość egzemplarzy jest do nabycia w Administracji „Poradnika Gospodarskiego" za przekazaniem 75 gr. (z przesyłką). Adres „Poradnik Gospodarski", Poznań, ul. Sew. Mielżyńskiego 24). Jest to, jak wiadomo, specjalny numer kukurydzowy, poświęcony hodowli i użytkowaniu kukurydzy, wydany ze względu na to, że miarodajne czynniki w Wielkopolsce stwierdziły już dowodnie nietylko wagę i powagę tej sprawy, ale i życiowe możliwości jej przeprowadzenia.

Co zaś do nasion zakwalifikowanych, to nabyć je można pod wyżej już wskazanemi adresami. Można się też zwracać pod adresem: Zarząd Dóbr Czacz w Białczu, p. Kościan, Wlkp. Cena na stacji kolejowej Kościan — w ilościach pełnocentnarowych 100 kg. — 40 zł. Drobnica: 70 gr. za 1 kg. Wysyłka tylko po pokryciu gotówką zgóry, za pobraniem nie wysyła się. W razie żądania przesyłki pocztą — na każdy 1 kg. dodać należy 1.— zł.

Seweryn Saryusz Zaleski.

———o§o———

Konkurs „Kierownika" - dwadzieścia nagród.

Szan. Zarządom naszym zwracamy uwagę na ogłoszony w „Kierowniku" nr. 10 **„Konkurs Kierownika"**. Celem jego jest zainteresowanie SMP hasłem Episkopatu na rok 1933/34.

Prace konkursowe polegają na wykonaniu szeregu prac w związku z hasłem oraz nadesłaniu z nich pisemnych sprawozdań do „Kierownika"

Dużą rolę wśród zadań konkursowych odgrywa przeprowadzenie trzech pogadanek ankietowych na tematy w związku z hasłem.

Udział w konkursie dostępny jest m. in. warunkami tylko dla tych SMP., które opłacą abonament „Kierownika" za czas od 1. 10 33 r. do 31. 6. 1934 r. Stowarzyszenit mające zamiar wziąć udział w konkursie niech więc jaknajrychlej uregulują sprawę przedpłaty za IV kwartał br.

Dla zwycięzców w konkursie przeznacza „Kierownik" dwadzieścia nagród oraz szereg dyplomów i listów pochwalnych.

Polecamy naszym patronatom i zarządom konkurs „Kierownika" jaknajgoręcej — udział w nim przyczyni się bowiem do pogłębienia działalności ideowej każdego Stowarzyszenia i apostolskiego wyrobienia jego członków.

Przeczytajcie więc uważnie wskazówki „Kierownika" w sprawie konkursu i zgłaszajcie się najnajprędzej.

———o§o———

DZIAŁ ABSTYNENCKI.

1. Przypominamy, że nasze wycieczki, zabawy i. t. p. imprezy muszą być bezalkoholowe. Postarajmy się na nie o takie napoje bez alkoholu, jak woda cytrynowa, pomarańczowa, sodowa, limonjada, kawa, herbata, kakao, mleko — a druchny powinny się nauczyć wyrabiać inne jeszcze napoje bezalkoholowe. Z okazji kursów gospodarstwa domowego prosimy, aby na kursach tych uczono również wyrobu napojów bezalkoholowych!

2. Druchu Prezesie! Druchno Prezesko! Czy masz już w Twojem SMP. kółko abstynenckie? Jeżeli nie — to kiedy założysz? Nie daj się wyprzedzić innym!

3. Kółka abstynenckie — zakaszmy rękawy i cieszmy się! Oto nietylko jest nas coraz więcej, lecz już w niedługim czasie Zjednoczenie zamierza ogłosić „konkurs obowiązkowości" dla kółek abstynenckich. Zawczasu więc przygotowujmy się do tego konkursu — niech się u nas dzieje jaknajlepiej! Ponadto Zjednoczenie ma zamiar wydać jeszcze w bież. roku broszurę o tem, jak pracować w kółkach abstynenckich. A więc cieszmy się — będziemy mieli pomoc w naszej pięknej i świętej pracy!

———o§o———

Pod uwagę kółek abstynenckich.

Redakcja „Kierownika" rozeszle około 25. września br. do wszystkich SMP., posiadających kółka abstynenckie, ankietę na temat ich pracy i doświadczeń w akcji przeciwalkoholowej. **Termin nadsyłania odpowiedzi wyznaczono do dnia 15. listopada br. Najlepszych 12 odpowiedzi wyróżnionych zostanie nagrodami w postaci wartościowych bibjoteczek. Prace specjalnie dobre zostaną wydrukowane w „Kierowniku".**

Mamy nadzieję, że wszystkie SMP., które ankietę tę otrzymają, odpowiedzą nań „Kierownikowi" jaknajrychlej, oddając wiernie obraz swych prac w dziedzinie abstynenckiej.

Stowarzyszenia, które tej ankiety nie otrzymają do 8. 10. br. niech się po nią jaknajrychlej zgłoszą do redakcji „Kierownika", Poznań, Pocz-

towa 15. Będą to przedewszystkiem SMP., które albo same powstały w r. 1933, albo w roku tym utworzyły się kółka abstynenckie i nie są objęte sprawozdaniem SMP. z 1932 r.

Odpowiedzi, które nadejdą do redakcji „Kierownika“ będą służyć jako materjał doświadczalny i na nich oparte zostaną wytyczne w projektowanym podręczniku o pracy kółek absystenckich w całej naszej organizacji.

Niechże więc SMP, które pracują nad trzeźwością młodzieży, nie szczędzą swych doświadczeń redakcji „Kierownika“, ale służą niemi jaknajśpieszniej, celem położenia podwalin pod systematyczny i jednolity ogólno - polski ruch absystencki w SMP, który w projektowanem tem wydawnictwie otrzymać ma fachowe wskazówki.

———o§o———

Podniebny lot.

Nakładem Zjednoczenia Młodzieży Polskiej w Poznaniu ukazała się w opracowaniu S. Tworkowskiego książka „Podniebny lot“, zawierająca życiorys, listy i pamiętnik młodziutkiego, bohaterskiego lotnika polskiego Scheura.

Tak sam pamiętnik i zawarte w nim wyznania, jak i listy śp. Scheura pisane do matki, rzucając na autora tak piękne światło, że jego młodociana postać o jasnej i dzielnej duszy powinna stać się wzorem do naśladowania dla każdego młodego.

Głęboka wiara, czystość myśli i uczynków, wielka miłość ojczyzny i orlich lotów, którym poświęcił swe młode życie — oto treść tej pięknej, niecodziennej książki.

Powinna się ona znaleźć w rękach wszystkiej młodzieży oraz w wszystkich bibjotekach SMP.

Piękna szata zewnętrzna, dobry papier i druk oraz liczne ilustracje, a przedewszystkiem treść, uczynią z tej książki najcenniejszą ozdobę każdej bibljoteki. — Cena zł. 3.20.

Do nabycia w Związkach Młodzieży Polskiej. Skład Główny S. A. „Ostoja“, Poznań, ul. Pocztowa 15.

———o§o———

KONKURSY CHÓRALNE.

Sekretarjat Związku Chórów kościelnych w Krakowie zawiadamia, że konkursy chórów odbędą się w Krakowie w dniu 5 listopada br. W konkursach mogą wziąć udział również chóry do Związku nienależące. Komisja artystyczna ustaliła następujący program utworów konkursowych. **Pierwsza kategorja.** Chóry męskie: Pękiel: Agnus z Missa brevis i Walewski: Ave Maria, Chóry mieszane: Szamotulski: In Te Domine speravi i Garbusiński Kyrie ze Mszy „Gloria Tibi Trinitas“. Chóry żeńskie: Gieburowski: Jesu Dulcis memoria i Kromolicki: Kyrie ze Mszy in Festis sollemnibus: **Druga kategorja:** Chóry męskie: Gorczycki: Sepulto Domino i Gomółka, Psalm 103. Chóry mieszane. Gomółka: Królu niebieski i Nowowiej-

ski: Hymn Salezjański. Chóry żeńskie. Gieburowski: Niepokalana i Moniuszko: Kyrie ze Mszy polskiej trzygłos. **Trzecia kategorja.** Chóry męskie: Garbusiński: Veni Creator i Walewski: In viam pacis. Chóry mieszane. Gomółka. Psalm 97 i W. Świerczek Ave Maria. Chóry żeńskie: Nowowiejski, Przeczysta Panno i Minchejmer: Modlitwa.

Regulamin zawodów przesyła na życzenie Sekretarjat Związku, Kraków, Straszewskiego 18.

—o§o—

NOWE PRAWO O STOWARZYSZENIACH

Nowe prawo o stowarzyszeniach obowiązujące od dnia 1. stycznia 1933, z którego wyjątki drukowano w Kierowniku już się ukazało w wydaniu książkowem pt.: „Stowarzyszenia i zgromadzenia" — zbiór obowiązujących w Polsce przepisów prawnych. Jest w tej książce umieszczona także ustawa o zgromadzeniach i łączące się z nią rozporządzenie oraz okólnik. Cena zł. 1.20.

Zwracamy uwagę na tę książkę **niezbędną dla każdego Stowarzyszenia**, ułatwi ona bowiem pracę w organizacji i pozwoli uniknąć wielu przykrości, wynikających z nieznajomości obowiązujących przepisów prawnych.

Zaznaczamy, że jest to kompletny zbiór ustaw, przepisów i okólników, dotyczących stowarzyszeń i zgromadzeń, a niektóre z nich, jak np. **okólnik nr. 69, z dnia 20 maja 1932**, nie były jeszcze nigdzie dotychczas publikowane.

W naszej prasie organizacyjnej, przy omawianiu zagadnień prawnych, będziemy stale powoływać się na tę książkę.

Stowarzyszenia zamówienia kierują do Związku.

—o§o—

KURSY PRAKTYCZNE.

Rozpoczynamy jesienny okres pracy w Stowarzyszeniach, w którym Wydziały winny rozwinąć swą działalność w całej pełni, by wykorzystać wolny czas od pracy w polu i skupić wszystkie druchny w organizacji naszej. Jednym z działów pracy na ten okres odpowiednich to K u r s y p r a k t y c z n e, które znajdują zawsze dużo zrozumienia wśród naszych druchen. Niechże więc Wydziały na najbliższem posiedzeniu omówią, czy i jaki urządzić kurs praktyczny. Wybór jest wielki, bo mogą to być kursy gotowania, szycia i kroju, robót ręcznych, trykotarstwa, lub oświatowo-gospodarcze im. Staszica, dokształcające i t. d.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że o grosz na wsi dziś bardzo ciężko, jednak na tak ważny dział pracy winny się znaleźć środki. Kurs wymaga pieniędzy, ale w rzyczywistości jest zaoszczędzeniem wydatków w domowem gospodarstwie, gdyż druchna po kursie uszyje ubranie dla siebie i swej rodziny, umiejętnem gotowaniem zużytkuje lepiej i oszczędniej to, co daje własne gospodarstwo i t. d. Przeto, druchny drogie, postarajcie się z zapałem i pewnym „uporem" przeprowadzić kursy praktyczne!

Zaznaczamy równocześnie, że Związek ma prawo urządzania kursów praktycznych i jest za nie odpowiedzialny wobec Władz. Dlatego każdy kurs należy zgłosić do Związku i podać imię i nazwisko instruktor-

ki, oraz jej kwalifikacje, a jeżeli SMP. nie ma własnej instruktorki, to postara się o nią Związek.

———o§o———

Szkoła zawodowa w Bachowicach.

Dziesięciomiesięczny kurs w Ludowej Żeńskiej Szkole Rolniczej w Bachowicah rozpoczął się dnia 15-go września.

Celem Szkoły jest uświadamianie obywatelskie i przygotowanie dziewczyny wiejskiej do postępowego prowadzenia gospodarstwa własnego. Szkoła dąży do tego celu przez odpowiednie wychowanie i udzielanie nauki teoretycznej, ogólnokształcącej i fachowej, tj. historji, geografji, języka polskiego, religji, rachunków, śpiewu, higjeny, rolnictwa, hodowli, ogrodnictwa i pszczelnictwa, gotowania, kroju, szycia i robót ręcznych. Przyjmuje się kandydatki po skończonym 15-tym roku życia. Uczennice mieszkają w szkole, nalkę pobierają bezpłatnie, a za całkowite utrzymanie płacą 25.— zł. miesięcznie. Córki niezamożnych gospodarzy mogą się starać o stypendjum w Zarządzie Szkoły lub w swoich powiatach. Pierwszeństwo w przyjmowaniu mają córki gospodarzy, które po skończonej nauce wracają na gospodarstwo własne.

Podania należy wnosić bezzwłocznie do Zarządu Szkoły w Bachowicach, p. Spytkowice, koło Zatora, powiat Wadowice. Do podania dołączyć należy ostatnie świadectwo szkolne i świadectwo moralności oraz 5.— zł. wpisowego, które się zwraca w razie nieprzyjęcia kandydatki.

Na żądanie Zarząd Szkoły udziela bliższych informacyj.

———o§o———

Drukarnia Ludwika Gronusia i Ski w Krakowie ul. Stolarska 6.